

Čiernohronská železnica, n.o.

Hlavná 56, 976 52 Čierny Balog

tel./fax.: 048/61 91 500

Čierny Balog 10.7.2021

ČHŽ, n.o.

Výročná správa za rok 2020

1. Úvod

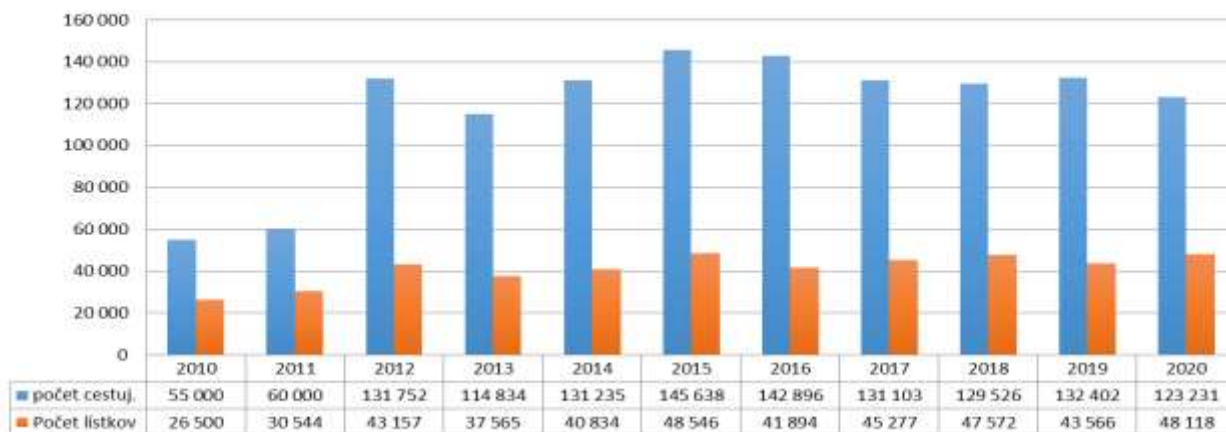
Čiernohronská železnica, nezisková organizácia /ČHŽ/ bola založená za účelom rozvoja a ochrany kultúrnej technickej pamiatky – Čiernohronskej železnice v Čiernom Balogu a zaregistrovaná na KÚ v Banskej Bystrici 18. 9. 2001 pod číslom 2001/07603. V súčasnosti je registrovaná Obvodným úradom v Banskej Bystrici, odborom všeobecnej vnútornej správy pod registračným číslom OVVS/NO-7/2001.

V súčasnosti patrí k najvyhľadávanejším turistickým atrakciám v regióne. Národná kultúrna pamiatka - Čiernohronská úzkokoľajná lesná železnica sa teší uznaniu nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Svedčia o tom mnohé ocenenia a stále nové a nové spolupráce na domacom aj medzinárodnom fóre. Ale ako to tak už býva neslávnym zvykom, najmenej pomoci sa jej dostáva od tých, ktorí by na ňu, práve naopak, mali byť najviac hrdí. Ešte stále je však obklopená dostatkom dobrých ľudí doma i v zahraničí, ktorí vždy ochotne a nezištne pridajú ruku k zachovaniu tohto vzácneho kultúrneho a technického dedičstva.

2. Prehľad činnosti

V roku 2020 prevádzkovala ČHŽ, n.o. ako svoju hlavnú činnosť pri obnove a ochrane národnej kultúrnej pamiatky turistickú osobnú dopravu na úseku Chvatimech - Hronec - Čierny Balog - Vydrovo / Dobroč a späť (spolu 48 118 ks predaných cestovných lístkov, čo predstavuje cca 123 231 prepravených cestujúcich).

**Vývoj počtu predaných lístkov a počtu cestujúcich
za posledných 11 rokov**

Verejná osobná doprava ani pravidelná nákladná doprava neboli prevádzkované s výnimkou príležitostných nedotovaných preprav občanov Čiernohronskeho mikroregiónu na komerčné riziko a stratu dopravcu - pre obce Čierny Balog, Hronec, Valaská a Podbrezová za symbolické cestovné (Fašiangy, futbalové stretnutia, Deň školy, Mikuláš a pod.). Vzhľadom na celosvetovú epidémiu COVID – 19 boli však v roku 2020 tieto prepravy minimálne.

Na činnosti ČHŽ sa opäť podieľali predovšetkým dobrovoľníci objemom 2 579 odpracovaných osobodní, čo predstavuje 15 474 dobrovoľne odpracovaných brigádnických hodín (!!!). Dlhodobá bezplatná pomoc medzinárodných dobrovoľníkov v takomto rozsahu a dĺžke trvania nemá pri podobných projektoch obnovy národnej kultúrnej pamiatky v SR obdobu a v rámci spolupráce s obdobnými prevádzkami v zahraničí sme sa s ňou nikde nestretli - právom sme na ňu hrdí.

Našu neziskovú organizáciu vďaka jej silnému príbehu a mnohým úspechom doma aj v zahraničí v tomto roku svojou návštevou po prvý raz v histórii poctila aj prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová. Počas vyhlídkovej jazdy Hrončianskou dolinou sa v rozhovore so zástupcami ČHŽ venovali dôležitým témam, ktoré trápia neziskový sektor. Rozprávali sa nielen o záchrane niekdajšej lesnej železnice a začiatkoch dobrovoľníckej činnosti, ale prezidentka zároveň vyjadrila podporu plánovanému projektu Čiernohronskej elektrickej železnice. Jej vyjadrenia na sociálnych sieťach i mediálne výstupy boli pre Čiernohronskú železnici výraznou morálnou podporou.

Pokračujeme i v úspešnej reprezentácii Slovenska na zahraničnom fóre – aj tento rok sme nadviazali na upevnenie medzinárodných vzťahov s **Alishan Forest Railway na Taiwane** (AFR) s cieľom získať pre prevádzku na ČHŽ unikátnu parnú lokomotívu typu SHAY (bola by jediná v Európe). Začiatkom leta 2019 sme sa zúčastnili medzinárodnej konferencie Ázijsko-pacifického kultúrneho historického dedičstva, kde sme predniesli dva odborné referáty. Skupina našich odborníkov vykonala i demontáž vybranej parnej lokomotívy SHAY č. 17 a pripravila ju na generálnu opravu, prípadne na prepravu loďným kontajnerom do Európy. Naším priateľom z AFR sme koncom roka 2019 odoslali i komplexnú odbornú štúdiu zisteného technického stavu lokomotívy a ponuku na jej opravu. Nádej na vyvrcholenie celého projektu – dlhodobé zapožičanie unikátnej parnej lokomotívy SHAY pre prevádzku na ČHŽ sa tým opäť priblížila.

V roku 2013 získanú **Cenu za krajinu Slovenskej republiky**, udeľovanú Ministerstvom životného prostredia SR za prínos k tvorbe a ochrane pôvodnej krajiny, sme doplnili v roku 2014 i celoeurópskym ocenením „**Europe Landscape Award**“, udeľovaným Radou Európy najúspešnejším projektom v rámci všetkých členských štátov EU a v rokoch 2015 a 2016 opakovanou propagáciou železničky a nášho regiónu na medzinárodných konferenciách. V domácom prostredí obdržala v roku 2014 železnička vďaka návrhu skupiny poslancov **Cenu obce Čierny Balog**. Záchrana železničky si za ostatný čas získala uznanie aj rôznych iných organizácií – na Slovensku napríklad „**Sedem divov nášho kraja**“ i trojnásobný „**TOP 7 okresu Brezno**“ v kategórii naj organizácie, v Európe prestížnu cenu **Európa Nostra** v roku 1993, celosvetovú **Fordovu cenu** v roku 1994, **Výročnú cenu časopisu Pamiatky a múzea** v roku 1995, **Cenu za čin roka v cestovnom ruchu** za rok 2007 udeľovanú Združením turizmu, UMB Banská Bystrica a anglickej poradenskej firmy pre cestovný ruch L&R International Managment Development Ltd. Dlhodobo pokračuje i viacročná spolupráca s **Ministerstvom kultúry SR** – predovšetkým v oblasti získavania grantov na opravy našich historických lokomotív, rovnako pokračuje spolupráca s **Národným technickým múzeom v Prahe** vo veci dlhodobého prenájmu osobného vozňa Balm/ú 619.

Počet prepravených cestujúcich zaznamenal tento rok pokles o cca 6,93 %, čo bolo ovplyvnené predovšetkým celosvetovou epidémiou COVID – 19. Napr. úplne chýbali školské výlety a letná sezóna sa neotvárala na Veľkú noc, ako bolo plánované, ale s meškaním až 8. 5. 2020. Počas pandémie, žiaľ, nebola poskytnutá žiadna koncepčná pomoc pre organizácie plne závislé na cestovnom ruchu, väčšina konkrétnych krokov sa uskutočnila iba vo vzťahu k makropodnikom alebo SZČO. To, že prepád návštevnosti nebol až tak markantný ako v iných segmentoch cestovného ruchu, je zásluha predovšetkým trvalého rozvoja ponuky i propagácie v širšom regióne. Dlhodobá koncepčná činnosť BBSK, KOČR, OOCR a Klastra Horehronie (Horehronský expres, Zbojnický expres, projekt propagácie formou ambasádorov a pod.), vďaka ktorým veľká časť Slovákov uprednostnila „dovolenku na Slovensku“, zostáva tak viac menej aj jedinou trvalejšou podporou ČHŽ.

Ponuka i rozvoj služieb priamo v obci Čierny Balog, žiaľ, aj naďalej stagnujú. Ostatné atraktivity našej obce, ktoré by dopĺňali portfólio miestnych služieb, fungujú už len zotrvačnosťou bez ďalších aktivít – chýbajú nové doplnkové služby pre návštevníkov, propagácia i osobný ústretový prístup k zákazníkom. V obci napr. dodnes nenájdete jedinú verejnú lavičku, verejný parčík či nebodaj kvalitné, obcou vybudované detské ihrisko.

V dnešnej dobe, kedy sa kladie veľký dôraz na vzdelávanie verejnosti v oblasti ekológie a environmentalistiky, je obrovská škoda, že potenciál, ktorý v tomto smere ponúka lesnícky skanzen, ostáva nevyužitý. Kedysi úspešne prevádzkované Ekocentrum Strom života (1993 – 1997) pod správou občianskeho združenia Vydra ostáva nečinné.

Profesionálne vykonávaná lesná pedagogika pracovníkmi LSR OZ Čierny Balog, ktorí disponujú vysokou odbornosťou a mnohoročnou praxou, je počas osobných prehliadok vnímaná návštevníkmi veľmi pozitívne a má ohromný úspech aj odozvu – vykonáva sa však len veľmi zriedka a pre veľmi málo škôl, zväčša iba pre víťazov rôznych súťaží a iných ojedinelých programov.

Napriek opakovaným prosbám o zmenu tohto stavu zostáva veľmi pekne a komplexne zariadená „Lesoučebňa“ vo Vydrovskej doline málo využívaná. Výnimku tvoria populárne a atraktívne dva-tri „Astrovlaky“, ktoré organizuje OOCR Horehronie.

Organizácia Vydra, ktorá si vo svojich počiatkoch dala za jeden z hlavných cieľov ekovýchovu a vzdelávanie ľudí, dnes navyše neoprávnene zakazuje návštevníkom prístup na pozemok trate ČHŽ vo „svojom“ tábore (!), kde sa – paradoxne - kedysi myšlienka vzájomnej spolupráce a pomoci sformovala. Tento dlhodobý pretrvávajúci trend naznačuje, že bývalé táborisko, ktoré má svoju atmosféru a edukačný rozmer, ostáva využívaný len na komerčné a súkromné účely.

Podobne bez akéhokoľvek využitia pre verejnosť stoja na lúke úplne nevyužívané i drevené chatky i ohrady v táboře Vydry, financované z grantového programu „Huculská magistrála“. Škoda takéhoto prístupu k vynaloženým investíciám a turistickému potenciálu.

Lesnícky skanzen nepochybne patrí k obľúbeným bodom záujmu domácich a zahraničných turistov. S touto myšlienkou sa však nestačí uspokojiť. Neustále napredovanie je pre udržanie záujmu verejnosti nevyhnutné – dôstojný vstupný areál, dostatok sociálnych zariadení, adekvátne sprievodné služby a bufetové zariadenie na reprezentatívnej úrovni by mali byť samozrejmosťou.

Všetky naše návrhy vo veci budovania nového spoločného nástupného centra, dôstojnej „vstupnej brány“ alebo aspoň novej drevenej stavby staničky ČHŽ s vyšším nástupišťom boli zo strany LSR, š.p., obce i Vydry, žiaľ, opakovane zamietnuté.

V súvislosti s personálnymi zmenami vo vedení štátu i štátneho podniku LSR budeme v našich žiadostiach pokračovať, prvotné spoločné rokovanie s pánom ministrom Mičovským na jeseň však zatiaľ neprinieslo žiadne výsledky.

Nepriaznivá celosvetová situácia s Covid-19, nesystematická pomoc a neistá situácia v cestovnom ruchu nás prinútili zamerať sa na ďalšiu existenciu a zaistenie istej budúcnosti ČHŽ. S významnou podporou BBSK pokračujeme v príprave projektu „Tvoríme krajinu pre ľudí – revitalizácia Hrončianskej doliny“ a úspešne napredujú rokovania o finančnej podpore i realizácii projektu. Tím odborníkov Čiernohronskej železnice na požiadanie BBSK vytvoril strategickú štúdiu, ktorá natoľko oslovila dotknuté samosprávy a organizácie, že sa stala možným riešením kritickej dopravnej situácie v Bystrianskej doline a zároveň sa ňou inšpiroval aj Žilinský kraj pre riešenie dopravnej situácie v Demänovskej doline.

Úžasnou správou sa stal dňa 3. 4. 2020 podpis zmluvy o odkúpení 17-tich ks zánovných elektrických jednotiek zo švajčiarskej Waldenburgbahn. ČHŽ zvíťazila v súťaži o ich získanie v konkurencii viacerých uchádzačov z Nemecka, Rakúska, Rumunska a Madagaskaru a položila tak základný kameň pre jej ďalší rozvoj a napredovanie – bližšie viď. www.chez.sk.

Napriek schváleniu projektu a zaradeniu ČHŽ do systému IDS na úrovni poslancov BBSK (Uznesenie zastupiteľstva BBSK zo dňa 22. augusta 2019 č. 210/2019) narážame zatiaľ stále na aktívny odpor zo strany starostu obce Čierny Balog a niektorých (cca dvoch-troch) poslancov obecného zastupiteľstva.

Nepochopiteľné protivenstvá niektorých predstaviteľov vedenia obce Čierny Balog, naopak, pokračovali aj počas pandémie. Asi najvýraznejšími boli aktivity pána starostu proti projektu revitalizácie ČHŽ a jej začlenenia do systému verejnej dopravy IDS BBSK - bez akejkolvek snahy oboznámiť sa s plánom, odbornými štúdiami a predpokladanými rozpočtami. Bez konštruktívneho dialógu boli zverejňované zavádzajúce polopravdy a klamstvá, ktorá vytvárali v spoločnosti nepríjemné napätie, aj napriek tomu, že projektu vyjadrili podporu prezidentka SR Zuzana Čaputová, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, BBSK a ďalší. Tieto aktivity pána starostu sú však skôr osobného charakteru a nekorešpondujú s väčšinovým názorom obyvateľov.

Tento rok úplne chýbal segment mimoriadnych jázd a akcií pre firmy a obchodných partnerov – epidemická situácia ich nedovoľovala. Individuálnych návštevníkov ČHŽ predstavujú aj naďalej predovšetkým jednodenné rodinné výlety, pri pobytových návštevníkoch sa dlhodobo kladne prejavuje činnosť OOCR a Klastra Horehronie – zvyšuje sa počet turistov, ktorí sa ubytujú v okolí Nízkyh Tatier na viac než 1 noc, našťastie počas leta a dočasného útľmu pandémie boli hotely aspoň čiastočne otvorené. V našej obci však dlhodobo chýbajú okrem veľkokapacitného ubytovania (zväčša existuje iba neoficiálne v súkromí) ďalšie služby, atrakcie, možnosť kúpania, kvalitné stravovacie zariadenia, parčíky, lavičky, chodníky, ďalšie bezpečné cyklocestičky a pod., čo je pri významnej ročnej návštevnosti ČHŽ, Lesníckeho skanzenu, a tým i obce Čierny Balog, alarmujúce. Z dlhodobého hľadiska je jasné, že iba železnička a Lesnícky skanzen nebudú v budúcnosti dostatočnou motiváciou pre návštevu našej obce a regiónu, a preto je potrebné budovať ďalšie nové atraktivity pre prilákanie stále náročnejších návštevníkov.

Konkurencia nespí (kúpaliská, cesty v korunách stromov, rozhl'adne, bobové dráhy a pod.). Situácia na miestnych komunikáciách sa výrazne zlepšila v súvislosti s dokončením stavby obecnej kanalizácie a realizáciou ďalšej osobitnej cyklocestičky Krám – Brezno.

Smerové retardéry, fungujúca verejná doprava i návrat nákladnej dopravy na ČHŽ sú presne tým smerom, ktorým by sa kompetentní mali intenzívne zaoberať.

Opravy lokomotívneho a vozňového parku sa tento rok zamerali na I. etapu generálnej obnovy pamiatkovo chráneného nákladného vozňa Za/ú - ktorú opäť podporilo grantom Ministerstvo kultúry SR a na bežnú údržbu osobných i nákladných vozňov. Výraznú časť našich finančných prostriedkov pohltili prípravy na realizáciu projektu „Tvoríme krajinu pre ľudí“ – viď. nižšie.

Cestovný poriadok bol tento rok bez významnejších zmien. Tradičný každodenný „storočný drevorubačský vlak“ s bufetovým a detským vozňom Chvatimech – Vydrovo skanzen a späť s historickou súpravou vedenou parnou lokomotívou musel byť, žiaľ, i napriek jeho veľkej obľube zrušený, rovnako ako všetky pravidelné vlakové spoje v úseku Šánske – Chvatimech. Technický stav železničného zvršku, predovšetkým drevených podvalov (vymieňaných dobrovoľníkmi už pred vyše 35 rokmi) viac neumožňuje pravidelnú každodennú prevádzku vlakov. S vypätím všetkých síl dobrovoľníkov udržiavame tento úsek trate aspoň v bezpečnom zjazdnom stave pre služobné a mimoriadne vlaky a trpezlivo sa snažíme získať grant pre jeho generálnu opravu.

Spoločne s OOCR Horehronie sme na uzatvorenom úseku trate Hronec – Šánske zahájili s veľkým úspechom ako prví na Slovensku prevádzku šliapacích cyklodrezín. Táto bola však následne kontrolou Dopravného úradu prehlásená za nelegálnu a musíme ju riešiť legislatívnou zmenou zákona o dráhach. Rovnako musíme riešiť nezmyselnú pokutu v pôvodnej výške 30 000,- EUR, ktorú nám Dopravný úrad za údajne nelegálnu prevádzku šliapacích drezín vyrubil a zatiaľ na nej, aj keď v zníženej výške, trvá.

V obnove a údržbe ostatných traťových úsekov sme pokračovali v našej snahe definitívne dorobiť úsek Čierny Balog – Vydrovo, na konci ktorého by v budúcnosti mala byť vybudovaná Európska lesná škola. Jej výstavbu však LSR, š.p. po položení základného kameňa v roku 2008 následne úplne pozastavili a zatiaľ stále nedošlo k zmene ich oficiálneho stanoviska. V tomto roku sme preto pokračovali aspoň s postupnou realizáciou zatiaľ kompromisnej dohody s premiestnením stanice ČHŽ nižšie, pod súčasný tábor Vydry. Podarilo sa nám pripraviť podkladové vrstvy pre výstavbu definitívneho nástupištia a pokračujeme i v dokončovaní koľajiska a predĺžení nástupištia stanice Korytárske. Provizórny drevený mostík cez Vydrovský potok v stanici Vydrovo - Konečná „dočasne“ využívajú takmer všetci cestujúci tak, aby neporušovali stále vyžadovaný kontroverzný zákaz vstupu na pozemok tábora „ekologickej“ organizácie Vydra.

Na stanici Chvatimech udržiavame aj naďalej iba hrubú stavbu nového objektu stanice, WC a vyasfaltovanú odstavnú plochu parkoviska i nástupištia. Z finančných a organizačných dôvodov sa nepodarilo zatiaľ toto prostredie definitívne skultivovať, oceňujeme pomoc obce Podbrezová a ich klubu dôchodcov aspoň pri udržiavaní čistoty a poriadku. Vďaka spolupráci s dodávateľom stavby kanalizácie Valaská – Hronec sme ďalej vyrovnávali celú plochu výkopovou zeminou a je tak pripravená pre ďalšiu výstavbu.

Pre potreby ubytovania dobrovoľníkov sa nám tento rok opäť podarilo pokračovať v rekonštrukcii podkrovia nad budovou garáží v Čiernom Balogu. V dielňach v Hronci a na stanici Čierny Balog sme opäť rozšírili technické prostriedky pre opravy i prevádzku lokomotív – v Čiernom Balogu sme pokračovali s obnovou prehliadkového a revízneho kanála pre osobné vozne, opravou horného hajcu a opäť sme vylepšili i parkovú úpravu a detské ihrisko na stanici Čierny Balog aj Šánske. Kvôli udaniu pána starostu sa bežná, vopred ohlásená oprava horného hajcu stala na jeho podnet predmetom štátneho stavebného dozoru a musíme pre opravu tohto obecného majetku z vlastných zdrojov zabezpečiť na naše náklady i komplexnú stavebnú dokumentáciu vrátane stavebného povolenia a kolaudácie jeho historicky dlhodobo existujúcej prístavby.

Podobný osud malo aj naše ohlásenie stavby prístavby skladovacích priestorov a letnej terasy k budove staničky – obec trvala na riadnom stavebnom konaní, ktoré bolo pomerne finančne náročné. Absolvovali sme ho na naše trovy, ale aj tak už vyše roka nemáme napriek opakovaným urgenciám stavebné povolenie vydané... Dokončenie opravy nami nezavineneho výbuchu plynu s následným poškodením budovy stanice v Čiernom Balogu, ktorú sme zachránili ako dobrovoľníci a o ktorú sa nepretržite staráme z vlastných zdrojov od roku 1983, sa tak neustále odsúva. Úplne zničená budova vrátane kancelárií ČHŽ postupne získala v rámci obnovy nové podlahy, centrálné podlahové kúrenie s kotolňou, nové vnútorné

a vonkajšie omietky, okná i dvere, rozvody elektriny, vody i odpadov aj následné zariadenie. Obnova zničenej pamiatkovo chránenej budovy staničky bola a je finančne veľmi náročná, dlhodobá a podarilo sa ju zrealizovať iba vďaka ústretovosti a ochote našich priateľov požičať nám finančné prostriedky. V tejto sezóne už bola jej prevádzka spustená tretiu sezónu a stretáva sa s veľkým úspechom u našich návštevníkov.

Centrum návštevníkov sa po obmedzení prevádzky pravidelných vlakov z Chvatimechu presunulo na Čierny Balog a súbeh prevádzky vlakov, staničnej reštaurácie, podávanie informácií a predaj cestovných lístkov je pre našich sprievodcov veľkou skúškou, v ktorej však čestne obstáli.

Zatiaľ bez akýchkoľvek zmien pokračuje i netransparentné prideľovanie verejných financií - dotácií z obce pre ČHŽ v porovnaní s ostatnými subjektmi cestovného ruchu v obci (LSR, š.p., Vydra, o.z.), rovnako ako vynútené platenie nájomov v rozpore s Uznesením vlády SSR č.6/1988 štátnym lesom. Vzhľadom na situáciu vo vývoji komunálnej politiky obce nepredpokladáme, že by sa súčasný stav zmenil – vid'. tabuľky:

Tabuľka pridelených príspevkov pre CR z obecného rozpočtu v ostatných rokoch:

	2008 Sk	2009 Sk	2010 €	2011 €	2012 €	2013 €	2014 €	2015 €	2016 €	2017 €	2018 €	2019 €	2020 €
LSR	210 000	210 000	6 900	6 900	6 900	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	6 000	6 000
Vydra	130 000	200 000	5 000	5 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	6 000	6 000
ČHŽ	120 000	120 000	3 000	(0) 3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	(0) 3 000	3 000	0	0

Tabuľka zaplatených nájomov a iných poplatkov štátnym lesom, ktoré ČHŽ musela a stále musí platiť v rozpore s Uznesením vlády SSR č. 6/1988:

Pozemky pod a traťou žeriavom v Hronci	1992 – 2002	1820 Kčs/Sk/rok	20 020,- Sk
	2003 – 2007	12 333,- Sk/rok	61 665,- Sk
	2008 – 2014	24 666,- Sk/rok	172 662,- Sk
Pozemky pod traťou Hronec	2015 - 2020	746,25 €	4 477,50,- €
Depo a dielne v Hronci	2002 – 2003	3 000,- Sk/rok	6 000,- Sk
	2004 – 2009	172 645,- Sk/rok	1 035 870,- Sk
	2010 – 2014	1 200,- €/rok	6 000,- €
Odkúpenie dielní v Hronci	2014		65 458,- €
Múzeum Čierny Balog	2012 - 2020	225,- €/rok	2 025,- €
Spolu			120 987,50 €

Skončila aj obojstranne výhodná spolupráca s vedením obce vo veci využívania prác VPP a spoločným úsilím už nepokračujeme v príležitostnom čistení Hrončianskej doliny i okolia rieky a trate ČHŽ smerom do Hronca. Pri realizácii projektu cyklocestičky Hrončianskou dolinou nám zhotoviteľ stavby vážne poškodil podkopením násypu cca 10 m úsek trate. Na základe jeho jasného stanoviska o poškodení dráhy pristúpila obec pod tlakom k náprave škody v hodnote cca 6 000,- €.

Napriek všetkým pozitívam, úspechom a uznaniam však stále zostáva smutným konštatovaním fakt, že nebyť každoročného až neuveriteľne zanovitého nasadenia zamestnancov a predovšetkým zahraničných dobrovoľníkov a občasnej významnej grantovej finančnej pomoci opäť väčšinou zo zahraničia (Slovensko-švajčiarsky revolvingový fond, Maďarsko-slovenský cezhraničný projekt EU) – vzťah domácich zodpovedných inštitúcií k ČHŽ by železničku „pri živote“ neudržal... Pokiaľ v budúcnosti nedôjde k zásadnej zmene vzťahu predstaviteľov zodpovedných inštitúcií k železnici, predovšetkým vo finančnej oblasti, ako budú postupne starnúť a ubúdať jej dobrovoľníci, postupne začne upadať i jej prevádzka. Ale možno až vtedy zistíme, čo strácame.

3. Ročná účtovná závierka a jej zhodnotenie

Ročná účtovná závierka k 31.12.2020 tvorí prílohu tejto správy. Majetok organizácie je vo výške 732 320,70 €, vlastné zdroje krytia majetku sú vo výške 420 332,23 €.

Strana aktív (v EUR)	2020	2019
A. MAJETOK SPOLU	445 989,77 €	491 859,67 €
1. Dlhodobý nehmotný majetok	8 300,00 €	8 300,00 €
2. Dlhodobý hmotný majetok	437 689,77 €	483 559,67 €
3. Dlhodobý finančný majetok		
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	286 330,93 €	152 218,83 €
1. Zásoby	13 640,05 €	9 959,77 €
2. Dlhodobé pohľadávky	1 200,00 €	1 200,00 €
3. Krátkodobé pohľadávky	22 909,85 €	15 324,13 €
4. Finančné účty	248 581,03 €	125 734,93 €
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU		
AKTÍVA celkom	732 320,70 €	644 078,50 €
Strana pasív (v EUR)	2020	2019
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	420 332,23 €	275 671,46 €
1. Imanie a peňažné fondy	9 577,77 €	9 577,77 €
2. Fondy tvorené zo zisku		
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min.rokov	266 093,69 €	170 081,85 €
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	144 660,77 €	96 011,84 €
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU	82 666,76 €	112 051,17 €
1. Rezervy		
2. Dlhodobé záväzky	20 762,21 €	26 960,46 €
3. Krátkodobé záväzky	15 619,18 €	11 918,51 €
4. Bankové výpomoci a pôžičky	46 285,37 €	73 172,20 €
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	229 321,71 €	256 355,87 €
PASÍVA celkom	732 320,70 €	644 078,50 €

Výnosy organizácie tvorili predovšetkým tržby z predaja služieb, aktivácia dobrovoľníckej činnosti, tržby z ekonomickej činnosti, príspevky a dary od fyzických osôb a právnických osôb, príspevky z podielu zaplatenej dane a dotácie z verejných prostriedkov, spolu vo výške 500 941,67 €. Náklady tvorili hlavne platby za služby, nákup materiálu, opravy, osobné náklady a energie vo výške 356 066,44 €. Celkový hospodársky výsledok po zdanení k 31.12.2020 bol zisk vo výške 144 660,77 €.

Strana pasív (v EUR)	2020	2019
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	420 332,23 €	275 671,46 €
1. Imanie a peňažné fondy	9 577,77 €	9 577,77 €
2. Fondy tvorené zo zisku		
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min.rokov	266 093,69 €	170 081,85 €
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	144 660,77 €	96 011,84 €
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU	82 666,76 €	112 051,17 €
1. Rezervy		
2. Dlhodobé záväzky	20 762,21 €	26 960,46 €
3. Krátkodobé záväzky	15 619,18 €	11 918,51 €
4. Bankové výpomoci a pôžičky	46 285,37 €	73 172,20 €
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	229 321,71 €	256 355,87 €
PASÍVA celkom	732 320,70 €	644 078,50 €

4. Výrok auditora k ročnej účtovnej uzávierke:

Čiernohronská železnica, n.o. nemá povinnosť štatutárneho auditu ročnej účtovnej závierky a výročnej správy za rok 2020.

5. Prehľad peňažných príjmov a výdavkov:

Stav peňažných prostriedkov k 1.10.2020:	125 717,03 €
Príjmy:	
- Z hlavnej činnosti	375 978,84 €
- z verejnoprospešnej činnosti	321 758,55 €
- z darov fyzických osôb	100,20 €
- z darov právnických osôb	3 974,13 €
- z príspevkov z podielu zaplatenej dane	2 326,62 €
- z dotácií	47 819,34 €
- Z ekonomickej činnosti	27 296,00 €
- Prijaté pôžičky, finančné výpomoci	19 000,00 €
Príjmy spolu:	422 274,84 €
Výdaje:	
- Na správu	827,08 €
- Prevádzka železnice	234 650,07 €
- Ekonomická činnosť	17 526,57 €
- Daň z príjmu	525,34 €
- Vrátené pôžičiek	45 886,83 €
Výdaje spolu:	299 415,89 €
Stav peňažných prostriedkov k 31.12.2020:	248 575,98 €

6. Prehľad rozsahu výnosov v členení podľa zdrojov:

Výnosy (príjmy) z činnosti - vlastné zdroje	
Tržby z predaja služieb	362 965,15 €
Aktivácia vnútroorganizačných služieb	60 665,93 €
Iné ostatné výnosy	294,30 €
Tržby z predaja dlhodobého majetku	9 600,00 €
Tržby z predaja materiálu	1 196,00 €
Tržby z prenájmu majetku	12 000,00 €
Spolu:	446 721,38 €
Výnosy (príjmy) na činnosť - súkromné zdroje	
Finančné dary od fyzických osôb	100,20 €
Finančné dary od právnických osôb	3 974,13 €
Spolu:	4 074,33 €
Výnosy (príjmy) na činnosť - verejné zdroje, príspevky z podielu zaplatenej dane	
Dotácie	47 819,34 €
Príspevky z podielu zaplatenej dane	2 326,62 €
Spolu:	50 145,96 €
Výnosy celkom:	500 941,67 €

7. Stav a pohyb majetku a záväzkov:

Pohyb majetku v účtovnom období roka 2020 bol nasledovný:

Majetok	K 01.01.2020	Prírastky	Úbytky	K 31.12.2020
Budovy, stavby	215 729,04 €		25 080,00 €	190 649,04 €
Stroje a zariadenia	30 016,01 €		10 849,00 €	19 167,01 €
Dopravné prostriedky	150 841,00 €	67 128,84 €	66 962,44 €	151 007,40 €
Ostatný dlhodobý majetok	218,00 €		218,00 €	- €
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	8 300,00 €			8 300,00 €
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	86 755,62 €	28 693,10 €	38 582,40 €	76 866,32 €
Materiál	9 959,77 €	36 940,16 €	33 259,88 €	13 640,05 €
Pokladnica	3 538,73 €	224 347,06 €	217 133,09 €	10 752,70 €
Ceniny	17,90 €	50,00 €	62,85 €	5,05 €
Bankové účty	122 178,30 €	382 397,78 €	266 752,80 €	237 823,28 €
Peniaze na ceste		184 470,00 €	184 470,00 €	- €
Odberatelia	2 960,43 €	64 193,75 €	56 789,45 €	10 364,73 €
Poskytnuté prevádzkové preddavky	363,70 €	22 757,97 €	22 608,59 €	513,08 €
Ostatné pohľadávky	12 000,00 €	147 692,68 €	147 660,64 €	12 032,04 €
Iné dlhodobé pohľadávky	1 200,00 €			1 200,00 €
Majetok spolu:	644 078,50 €	1 158 671,34 €	1 070 429,14 €	732 320,70 €

Stav a pohyb záväzkov v roku 2020 bol nasledovný:

Záväzky	K 01.01.2020	Prírastky	Úbytky	K 31.12.2020
Záväzky zo sociálneho fondu	144,63 €	60,54 €	- €	205,17 €
Pôžičky a finančné výpomoci	73 172,20 €	19 000,00 €	45 886,83 €	46 285,37 €
Záväzky z obchodného styku	18 892,12 €	183 408,76 €	180 747,44 €	21 553,44 €
Nevyfakturované dodávky	5 277,60 €	5 115,00 €	5 277,60 €	5 115,00 €
Záväzky voči zamestnancom	551,50 €	23 123,70 €	22 081,97 €	1 593,23 €
Záväzky voči SP a ZP	339,78 €	10 546,52 €	9 900,18 €	986,12 €
Záväzky voči DÚ	1 648,36 €	3 170,56 €	4 324,68 €	494,24 €
Záväzky z prenájmu	12 024,98 €		5 590,79 €	6 434,19 €
Výdavky budúcich období				- €
Výnosy budúcich období	256 355,87 €	14 368,00 €	41 402,16 €	229 321,71 €
Záväzky spolu:	368 407,04 €	258 793,08 €	315 211,65 €	311 988,47 €

8. Organizačná štruktúra:

Správna rada pracovala v roku 2020 v zložení:

Igor Nemky – predseda
Radek Voigt - člen
Ján Kovalčík – člen

Revízorom bola:

Ing. Ivana Juhaniaková

Riaditeľom bol:

Ing. Aleš Bílek

V roku 2020 organizácia mala priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1,3, z toho počet vedúcich pracovníkov 1, ostatné práce zaisťujú sezónni pracovníci DOVP, DBČŠ, SZČO a dobrovoľníci v počte 138.

Správu zostavil:

Ing. Aleš Bílek

riaditeľ ČHŽ